Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація „Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 124. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 30-го ЧЕРВНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JUNE 30, 1984 No. 124. VOL. XCI.

ДІТРОЙТ ВЕЛИЧАВО ВШАНУВАВ Д-Р МАРУСЮ БЕК

Президент Реґен прислав привіт Ювілятці

Дітройт, Миш. — Відзначення 50-річчя суспільно-політичної праці д-р Марусі Бек відбулося успішно, гідно та величаво, 17-го червня. У виповненій по вінця залі серед місцевих громадян були й гості з різних міст Канади та ЗСА.

Сотні привітань від краєвих організацій та наукових установ, від Ієрархів наших церков, єпископів, священиків та видатних особистостей, українських і не-українців, вказували на пошану та признання, які Ювілятка здобула собі серед українсько-американської спільноти в діяспорі. Спонзори зложили понад сім тисяч долярів на Літературну Фундацію ім. Марусі Бек.

Д-р Маруся Бек

Американська спільнота теж вшанувала її, почавши від Президента Реґена, який прислав їй тепле листовне привітання. До нього долучилися федеральні сенатори, конґресмени, члени Мишиґенської леґіслятури та многі місцеві американські організації, засипуючи її відзначеннями та проклямаціями признання.

Присутність Президента СКВУ д-ра Петра Саварина з його дружиною та його святкова промова додали Святу урочистости.

Д-р Маруся Бек досягла зеніту свого красномовства, коли при кінці промовила до присутніх, які захоплено та уважно слідкували за кожним її словом, що наповнювало присутніх настроєм повного і рідкісного піднесення.

Ця неділя, 17-го червня 1984 року, була в Дітройті днем Марусі Бек. Того дня понад 350 осіб спеціяльним бенкетом, який відбувся в залі Української Православної катедри св. Покрови в Савтфілді, вшанували заслужену американку українського походження д-р Марусю Бек з нагоди 50-річчя її громадсько-політичної діяльности.

Серед присутніх на бенкеті були гості не тільки з метрополії Дітройту, але й з віддалених міст Америки та Канади, і не тільки українці, але й представники інших етнічних груп та американські політичні діячі міста Дітройту, Мишиґен.

До Ювілейного Комітету на ім'я д-р Марусі Бек надійшло багато привітів-побажань, з яких у першу чергу варто згадати привіт Президента США Роналда Реґена, губернатора стейту Мишиґен Джеймса Бленчарда, посадника Дітройту Колемана Янґа і Міської Ради Дітройту, головою якої свого часу була ювілятка д-р Маруся Бек.

Ювілейну промову на бенкеті виголосив Президент Світового Конґресу Вільних Українців д-р Петро Саварин. Гостя з Едмонтону, Канада, представив присутнім редактор „Українських Вістей" Михайло Смик.

Головний промовець, д-р Петро Саварин, запрошений Громадським Коміте-

Закінчення на ст. 4.

Завершено підготову до IX Сесії УНРади

Філядельфія (ОУПС — УІБ). Тут відбулося в суботу, 23-го червня ц.р., останнє в цій каденції (1979-1984) зібрання Уряду УНРеспубліки в присутності Президента УНР Миколи Лівицького й секретаря Президії УНРади інж. П. Крамаренка. В програмі зібрання були між іншим звіти Голови Уряду д-ра Яр. Рудницького та інших членів Уряду, слово Президента Лівицького й секретаря УНРади Крамаренка та широка дискусія про пророблену працю включно з підготовою IX Сесії УНРади.

З уваги на закінчення основних підготовчих праць до неї Президент Лівицький прийняв до відома резиґнацію голови Екзекутиви, створеної для підготови цієї Сесії, д-ра Миколи Степаненка і доручив дальше ведення справ Урядові УНРеспубліки. IX Сесія відбудеться згідно з наміченим пляном у половині липня ц.р. в Канаді з участю представників партій, виборних представників та запрошених із номінації осіб, яких список затверджено 23-го червня.

Появилися книжкою листи Пантелеймона Куліша

Ню Йорк. — З Видавництва Української Вільної Академії Наук (УВАН), за редакцією проф. Юрія Луцького, вийшла друком нова книжка — „Вибрані листи Пантелеймона Куліша українською мовою писані". Передмову до цієї книжки написав Юрій Шевельов. Мистецьке оформлення — Петра Холодного.

У виданні, яке дає цікаву картину доби, є понад 140 листів Куліша до визначних його сучасників (Шевченко, Костомаров, Бодянський, Кониський, Пулюй, Драгоманов, Павлик, Старицький, Вересай) як і до менше відомих осіб (Каменецький, Милорадовичівна, Тарновський, Ніс, Хильчевський).

Цю 326-сторінкову книжку в твердій обгортці, ціна якої є 20 долярів, можна замовляти, звернувшись на адресу: Ukrainian Academy of Arts and Sciences, 206 West 100 St. New York, N. Y. 10025.

Заповідається з'їзд землячтва „Перемищина" на Союзівці

Кергонксон, Н. Й. (в.к.). — Як вже було повідомлено в „Свободі", 29-го і 30-го вересня 1984 року відбудеться на оселі УНС Союзівці в Кергонксоні, Н. Й., з'їзд-зустріч Землячтва „Перемищина" з нагоди 100-річчя Українського Дівочого Інституту в Перемишлі. На з'їзд запрошені колишні жителі славного міста Перемишля і Перемищини, колишні учениці та учні жіночої гімназії та семінарії, мужеської гімназії, української духовної семінарії та інших українських шкіл цього міста.

Свою участь у з'їзді заповіли наші професори, учителі, різні родини з далеких стейтів Америки та Канади. Крім інших, прибуде на цю зустріч також родина д-ра Романа і Ксені Залозецьких із Відня, Австрія. Ксеня Яблонська — це матурантка жіночої гімназії Українського Дівочого Інституту в Перемишлі; надхненником ідеї побудови Інституту був її дідо о. крилошанин Лев Кордасевич. З'їзд заповідається величавий із розваговою програмою.

Сенат „відкриває двері" для молитви в школах

Вашінґтон. — Американський Сенат у середу, 27-го червня, ухвалив незвичайно великою кількістю голосів, 88 до 11, дозволити учням публічних шкіл мати релігійні збори по публічних школах перед або після шкільних лекцій. Цей захід, що його дуже підтримує президент Реґен, був подуманий на те, щоб обійти постанову Федерального суду, яка заборонила відбувати учням релігійні практики в приміщеннях публічних шкіл з причини, що такі практики начебто порушують принципи Конституції ЗСА про відділення Церкви від держави. І сам Сенат раніше цього ж року провалив внесок консервативних сенаторів про дозвіл молитви в шолах перед початком науки, що мав бути Додатком до Конституції. Але цей раз ухвала сенаторів буде не Додатком до Конституції, а частиною законодавства про „удосконалення вивчення учнями математики, точних наук та чужоземних мов", що не викличе такого сильного спротиву ліберальних кіл, як це було з конституційним Додатком. Тому багато наставлених патріотично й традиційно американців, на чолі з Президентом, тішаться цією ухвалою, що „відкриває двері молитві" по школах для дітей, хоч певні групи, що „традиційно" пильнують того, щоб гнати молитву із школи, вже заповіли боротьбу і з цією, хоч і дуже невинною, ухвалою сенаторів, якщо вона буде підписана і Президентом. Спонзорував „допущення Бога до учнів" республіканський сенатор з Алабами Джеремайя Дентон.

Засудили „добру самаритянтку"

Бронсвілл, Тексас. — Церкви, які дають в себе недозволений владою притулок нелеґальним іміґрантам (з Сальвадору переважно), і кількість цих церков все більшає, доходячи до числа 140, — в більшості в Ню Йорку та на південному сході й середньому заході ЗСА, — мусітимуть робити таке більш обережно, ніж досі, бо вже засуджено судом тут на два роки пробації в середу, 27-го червня, одну таку „добру самаритянку" з „Руху допомоги втікачам із Сальвадору", що йде в розріз із бажанням Уряду. У Тексаському суді членці цього руху Стасі Линн Меркт дали два роки умовних, хоч вона стала начебто символом у конфлікті недоторкальности церковної з Федеральним Урядом, при чому кожна сторона „права по-своєму".

Речники Уряду закидають членам цього санктурійного руху, що допомагає нелеґальним іміґрантам з Латинської Америки укриватися від властей, що вони політично і протиурядово наставлені, такі, які „бажають підірвати американську закордонну політику в Центральній Америці", а речники церков, що дають в себе право церковної недоторкальности таким втікачам, допомагаючи їм мешканням, порадами, грішми й особисто рятуватися від депортації, кажуть, що вони роблять „добре діло самаритянина", бо цим біженцям з країн Латинської Америки при повороті додому загрожують переслідування, а може навіть смерть.

Крім панни Меркт, ще під судом є дві інші „самаритянки". Але досі Уряд стримувався від того, щоб переступати поріг згаданих санктуарій у святинях для обшуків, ані не арештовував сальвадорських жінок, які проживають по церковних притулках поза церковними мурами, а лиш притримував їх тоді, коли вони виходили з цих прицерковних територій на вулицю. Стасі Линн Меркт відкликатиметься до Апеляційного суду, — пише „Ню Йорк Таймс" з 28-го червня.

Голова СКР ІСНО відвідав Европу

Париж, Франція (ПС ІСНО). — В другій половині травня ц.р., Европу відвідав голова Світової Координаційної Ради ІСНО Павло Дорожинський.

В Парижі, куди він прибув безпосередньо із-за океану, дня 19 травня ц.р. П. Дорожинський взяв участь в нарадах громадського активу Української Національної Єдности (УНЄ) та Організації Української Молоді у Франції (ОМУФ), а в наступних днях відбув ділові зустрічі й розмови з членами Головних Управ обох організацій.

В цей сам час відбувався в Парижі, в днях 19-го - 20-го травня, Европейський З'їзд СФУЖО, в якому взяв також участь голова СКР ІСНО. Під час бенкету П. Дорожинський виголосив слово-привіт від системи ІСНО.

В п'ятницю, 25-го травня ц.р., в день смерти Головного Отамана Симона Петлюри, П. Дорожинський разом з представниками Ради Бібліотеки ім. Симона Петлюри, Центрального Громадського Комітету Франції, Української Національної Єдности та Комбатантських товариств зложив від імені СКРади й всієї системи ІСНО вінок на могилі на цвинтарі Монпарнас та виголосив коротке слово.

В часі свого перебування у Франції П. Дорожинський використав теж запрошення місцевих управ клітин УНЄ й ОМУФ в Мелені, де зустрівся з численно зібраною українською громадою, поінформував її про проблематику, пляни, завдання й діяльність складових частин ІСНО в усіх країнах вільного світу й Світової Координаційної Ради, подав найновіші інформації з українського громадського та політичного життя в загальному та перевів живу виміну думок з учасниками зустрічі.

Черговим етапом у відвідинах П. Дорожинським країн Західньої Европи була поїздка до Роттердаму на відзначення роковин смерти основоположника Організації Українських Націоналістів і першого голови Проводу полк. Євгена Коновальця.

В Роттердамі відбулася в днях 26-27-го травня ц.р. Конференція громадських і молодечих організацій системи ІСНО — Европи. Найчисленніше заступлені на Конференції були Великобританський терен на чолі з головою Об'єднання Українців у Великобританії Андрієм Костюком та головою недавнопосталої організації молоді Об'єднання Британських Українців — Степаном Морозом. Делеґацію з Франції очолював голова УНЄдности інж. Володимир Малинович та голова молоді ОМУФ — Володимир Ґеник. Інші країни були заступлені поодинокими представниками. На Конференції проведено широкий обмін думками про стан, діяльність і проблематику на всіх теренах діяльности европейських організацій ІСНО, намічено плян їх діяльности та прийнято ряд постанов. Інж. Володимира Малиновича обрано головою всіх організацій системи ІСНО в Европі.

В пляні діяльности і постановах конференції особливу увагу звернено на такі завдання: гідне відзначення 40-их роковин смерти О. Ольжича — найвищого керманича визвольно-революційної дії ОУН на українсь-

Закінчення наст. 4.

Джексон привіз із Куби 46 в'язнів з кастрових тюрем

Вашінґтон. — Чорний релігійний проповідник, аспірант на номінацію Демократичної партії на кандидата на президента цього року, після дводенного перебування в Гавані, Куба, на запрошення Фіделя Кастра, переконав цього комуністичного диктатора тієї острівної країни звільнити не тільки американських громадян, які за один чи інший переступ (переважно наркотики) відсиджували часом навіть дуже довгі строки в кубинських тюрмах, але й кубинських політичних в'язнів, і ще до всього Дж. Джексон добився згоди від Кастра, щоб всі ці звільнені в'язні повернулися таки з ним разом до ЗСА, пізно увечері, в четвер, 28-го червня, а не чекали на „полагодження формальностей", що могло б продовжуватися довгенько, або могли б постати й інші „непередбачені" перешкоди для виїзду цих засуджених на волю, до ЗСА.

Цей драматичний епізод повороту згаданих в'язнів і зворушлива зустріч їх з родинами, які не бачили своїх засуджених рідних в деяких випадках довгі-довгі роки, добре покривалася засобами масової інформації, і Джексон знову був „героєм дня" для багатьох американців, хоч всі репортери оцінювали саму успішну поїздку Джексона до чотирьох країн дуже стримано і холодно через прикру для Джексона контроверсію, яка розпалилася навколо одного з його приятелів і прибічників, контроверсійного мусулманського негритянського проповідника Люїса Фарракана за його гостру й неперебірливу критику Ізраїля (він назвав ту країну цього тижня в радіопрограмі „злочинною") і юдаїзму (за його висловом та релігія є „брудною"). Під натиском дорадників Джексона і членів Демократичної партії Джессі Джексон нарешті відмежувався від цих принижуючих Фарраканових висловів, увечорі того ж дня повороту з Куби сказавши: „Я є Юдео-Християнином і коріння моєї віри сягають глибоко в юдео-християнську традицію. Подібні твердження і думки не мають місця в моєму власному думанні ані в моїй (передвиборчій) кампанії".

Адміністрація Реґена виступила проти абортів і в країнах Третього світу

Вашінґтон. — Не зважаючи на те, що ЗСА давно співчувають проблемі перенаселення в країнах Третього світу й готові сприяти програмам для зменшення народжуваности в тих країнах, що відстали, або такі, що тепер щойно розвиваються, а тому не в стані прохарчувати власного населення (населення світу скрізь астрономічно збільшується), проте Адміністрація президента Реґена у згоді з так званими „про-лайф" групами (це впливові консервативні групи населення) є проти абортів не тільки в ЗСА, але й по країнах Третього світу, уважаючи, що для контролі приросту населення можна стосувати інші способи, а не медичне усування плоду вже з матки матері.

Адміністрація Р. Реґена бере під розгляд тепер справу фінансової допомоги тим закордонним програмам контролі приросту населення, чи то приватним чи то урядовим, які санкціонують аборти. Реґенові дорадники в цьому питанні з Бюра розвитку політики Президента (Office of Policy Development) накреслили писану програму для переґляду Уряду з оголошеною метою: цей папір буде „позиційним документом" для учасників Конференції Об'єднаних Націй, яка відбудеться у Мехіко 6-го серпня ц.р., для обговорення справ перенаселення світу.

Знавці цього питання з Демократичної партії та ліберали уважають ці протиабортні виступи теперішньої Адміністрації за „політично-передвиборчі", написані начебто в догоду сильного „лаббі" груп „за життя", які були і є відданими прихильниками президента Реґена і мають з ним той сам погляд на життя. Як знаємо, Республіканська конвенція відбудеться два тижні пізніше від Конференції ОН в Мехіко, тож цей „позиційний документ" буде в пильній увазі Республіканської конвенції в Далласі, Тексас, — пише „Тайм" з 2-го липня.

ОСТАННЬОГО ТИЖНЯ на Фльориді появилася небажана гостя — овочева середземноморська „муха", відома під назвою „медфлай", і з нею якнайрішучіше повів відразу боротьбу комішенер аґрикультури стейту Дойл Коннер, наказавши посипати всі терени овочевих садів (переважно помаранчевих) і городів Фльориди великою кількістю хемічного середника проти комах. Досі вловлено у пастки для мух всього чотири такі мухи — три самці й одну матку, — але й цього було досить, щоб американська преса заговорила про епідемію середземноморських овочевих мух, подібну до тієї „пошести мух", що навістила Каліфорнію в 1981-1982 роках, де боротьба з цією мухою обійшлася стейтові у 100 мільйонів долярів. Підозрівають, що цю муху привезено з Центральної або Північної Америки кораблем або літаком.

ТОМУ, ЩО В ЗСА КОЖНА релігійна група втішається необмеженою свободою молитися, як хто хоче, і практикувати такі релігійні звичаї, кому які подобаються, то тут час від часу з'являються секти, практики яких викликають обурення в інших громадян, що не належать до даної секти. Так сталося і на одному острові, що зветься Айленд Панд, у Вермонті з населенням всього 1,200 осіб. Тут є осідок так званої „Північносхіднього царства громадської церкви", що має 300 вірних. Здогадно в цій релігії практикується релігійне биття дітей, навіть 6-місячних, при чому вся конґреґація схвалює начебто ці „релігійні покарання", що декому здаються майже екзекуціями. Обурена поліція в кількості 80 осіб селища зробила наскок на цю „церкву фундаменталістів", і разом з 50 соціяльними працівниками зробила облаву згаданої релігійної комуни, відібравши у них 112 дітей для медичного огляду. Але справу оспорили члени цієї секти на тій підставі, що це протиконституційне, і вдалися до судді. Власті Вермонту натомість впевняють, що вони діють у інтересі захисту дітей. Стейтовий суддя одначе віддав дітей батькам з цієї церкви і справа піде до вищої інстанції суду, бо тепер вже ці батьки хочуть судити стейт Вермонт за „релігійне переслідування", пише „Тайм" з 2-го липня ц.р.

В МЕХІКАНСЬКОМУ МІСТЕЧКУ Монзанілльо закінчилася конференція представників ЗСА і Нікараґуа в справі наладнання кращих відносин між цими двома країнами. Представник американського уряду, Гаррі Шлодиман, і Віктор Гюґо Тіноко; заступник міністра закордонних справ Нікараґуа переговорювали два дні. Мін. Тіноко заявив, що ці переговори „є на добрій дорозі, і що незабаром будуть знову спільні переговори між нашими урядами".

ЦЕРКВИ, УСТАНОВИ І ОРГАНІЗАЦІЇ ВІТАЮТЬ УНС

Продовжуємо друкувати уривки з листів-привітів, що наспіли на руки головного предсідника д-ра Івана Флиса від церковних достойників, установ і організацій, з нагоди 90-річчя УНСоюзу.

МИТРОПОЛИЧА КАНЦЕЛЯРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

...„Український Народний Союз постав у часи, коли український нарід находився під різними займанщинами розтерзаний і забутий. Але завдяки таким установам, як УНСоюз, який у своєму заранні постановив у своїй програмі не лише допомагати нашим людям матеріяльно, але також і духово, саме він розбудив з віковічного сну наших іміґрантів-заробітчан, а також у великій мірі спричинився до відродження національної свідомости в Україні.

Горстка людей, що іміґрувала в 19-му столітті до Америки почала відразу творити своє організаційне життя довкола УНСоюзу. Не було це легке завдання. Але ініціятори при організації допомогового товариства, відразу почали друкувати своє живе українське слово.

...Вони поставили на сторожі „Слово", видаючи часопис „Свобода", який у своєму заранні стояв на сторожі наших рідних почувань..."

...Молю Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа, щоб додав Вам сил та енергії у Вашій діяльності.

З любов'ю у Христі
УАПЦеркви еп. **Володимир Лондонський**

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА СВ. ПЕТРА І ПАВЛА В ДЖЕРЗІ СИТІ

...„Український Народний Союз довго працював над цим, щоб задержати традиції українського народу. Хай Господь поблагословить Ваші дальші успіхи, для добра нашої Церкви, Вашої установи та цілого українського народу.

...Молімося за кращу долю України повсякчасно, а Вам хай Господь дасть ще багато років здоров'я і щастя.

На многії і благії літа!
Ваш у Христі
Іван Височанський
парох УКЦеркви св. Петра і Павла в Джерзі Ситі

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В ЗСА

...„Наші установи в'яже довголітня успішна співпраця, як з ранніх наших львівських часів, так і з поверх 37-літньої заморської доби. Вона спирається на спільній меті всебічної допомоги українському народові в його змаганнях до державности.

...Як НТШ відограло історичну ролю у розвитку й національному дозріванні української нації в Україні, так УНС відіграв неповторну, керівну, піонерську ролю у зорганізуванні та національному освідомленні й матеріяльному забезпеченні української заморської громади. Незатертий слід УНС залишиться назавжди не тільки в історії української еміґрації, але цілої України".

З правдивою пошаною до Вас
Ярослав Падох, президент НТШ

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК

...„Не можна достатньо високо оцінити ролю Українського Народного Союзу в об'єднанні українських іміґрантів в Америці і в утриманні їхньої свідомости своєї приналежности до великої української нації.

...У чорні роки України, яких у її новітній історії, на жаль, більше, ніж світлих, Український Народний Союз плекав віру в майбутнє Української нації. Бувши масовою організацією і дбаючи за своїх членів усіх професій і всіх рівнів освіти, УНС не спускав з ока і ширші завдання. Зокрема науковці українського роду цінять турботу за розвиток української науки й культури, видавничу діяльність УНС і допомогу видавничій діяльності Академії.

...Людина в дев'яносто років стара й мало працездатна. Це аж ніяк не стосується до інституції такого віку. УНС поєднує в своїй діяльності досвід дев'яносторічного з запалом дев'ятнадцятилітнього.

Сердечні привіти інституції і подяка її принциповим і невсипущим керівникам і всьому членству...

Юрій Шевельов
Президент УВАН у США

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У КАНАДІ

...„Жадна інша організація зі своїм осідком на американському континенті не вложила в історію українців Канади стільки, що зробив Український Народний Союз вже від зарання свого існування. Згадаймо тільки, що історія української преси в Канаді є тісно пов'язана з часописом „Свобода", який обслуговував українську канадську спільноту повністю й виключно в першій декаді свого існування зі своєю відомою колюмною „Канадійська Русь". Майже дві декади „Свобода" була національним офіціозом для ЗСА і Канади...

...Українська Вільна Академія Наук в Канаді високо цінить цей вклад і з цим славетним 90-річчям УНС засилає свої найкращі побажання в дальших плянах та розбудові...

За Президію УВАН: д-р **Михайло Марунчак**

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

...„Девятидесятиріччя Українського Народного Союзу є добрим свідоцтвом тяглости та доброякісного плянування його діяльности, як і витривалости осіб, що керували й тепер керують цією заслуженою установою. Свідчить воно теж про національну зрілість членства УНСоюзу, яке своїм ідеалізмом у пов'язанні з практичними вимогами бурхливих та суворих для українського народу часів, розвинуло УНСоюз у найвидатнішу не лише фінансово-забезпеченеву, але й суспільно-громадську, культурну установу.

...Не диво, що Фонд Катедр Українознавства і його небуденний проєкт Український Гарвард в'яжуть з УНСоюзом дружні й творчі взаємовідносини вже від понад 25-ти років. Бо й нам ідеться про добре продуману тяглість діяльности, яка вмітиме розгорнути процес розвитку української науки на майбутні десятиліття.

Шлемо керівним чинникам і членству УНСоюзу наші щирі вітання і гратуляції
Омелян Пріцак
Директор
Ігор Шевченко
Заступник директора

Закінчення на ст. 4.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Жалюгідне балакунство

Генерал Бернард Трейнор, заступник шефа штабу корпусу морської піхоти, заявив у четвер, 21-го червня, на форумі Військового морського коледжу в Нюпорті, Ровд Айленд, що існує „майже невідхильна правдоподібність", що в якомусь часі ще за нашого життя прийде до „обмеженої війни конвенціональною зброєю" між З'єднаними Стейтами і Совєтським Союзом. Президент Реґен негайно здискредитував названого генерала, заявивши акредитованим у Білому Домі журналістам, що він „не погоджується" з генералом Трейнором і додав: „Думаю, що це найбільш небезпечна річ у світі, коли хтось вб'є собі в голову якусь вперту теорію, бо таке наставлення може саме довести до зудару". Немає сумніву, що у зв'язку з цією заявою генерала Трейнора президент Реґен перевів наступного дня 75-хвилинну, строго засекречену конференцію у Пентаґоні з шефами об'єднаного штабу, себто командирами головних родів американської збройної сили.

Президент Реґен мав повну рацію негайно заперечити заяву генерала Бернарда Трейнора, який займає високе становище заступника шефа штабу морської піхоти для плянування, політики і оперативних дій, бо коли такий високий старшина в активній службі говорить перед військовиками і цивільними про „невідхильну правдоподібність" війни „ще за нашого життя", то це легкодушна невідповідальність. Даний генерал видно не здавав собі зовсім справи, яке враження мусить зробити така його заява на присутніх та ще більше — яка це вода на млин совєтської пропаґанди, яка безперервно кричить про воєнні затії американського Уряду.

Можна здогадатися, що негайно після виголошення цієї промови найближчі приятелі і дорадники генерала звернули йому увагу на щонайменше незручність його виступу. Бо речник корпусу морської піхоти капітан Дж. С. Фаррар старався зараз же зм'ягшити й знецінити заяву названого генерала. Він запевнив, що заява генерала Трейнора „не є офіційним поглядом корпусу морської піхоти ані Пентаґону" і що заява генерала Трейнора була складена на „неформальному семінарі" з ціллю „спонукати присутніх до дискусії, а не розуміти цієї заяви як офіційного з'ясування становища політики Пентаґону".

Але крилате слово трудно завернути назад. Покищо, коли писані ці рядки, невідомий ще будь-який ширший відгук того дуже незручного виступу названого генерала. Може негайне заперечення президента Реґена та негайне спростування речника корпусу морської піхоти сотника С. Фаррара зведуть виступ генерала Трейнора до маловажного епізоду, як просто „фо па", — невдатний виступ високого військовика, який не є дипломатом типу Александра Гейґа чи — кажучи про покійних — генерала Д. Д. Айзенгавера. Крім самого президента Реґена напевно — коли треба буде — зроблять відповідні заяви і державний секретар Джордж Шулц і секретар оборони Каспер Вайнберґер і амбасадор в ОН Джін Киркпатрик і голова республіканської більшости в Сенаті Говард Бейкер та віцепрезидент Джордж Буш, який головує на засіданнях Сенату. Одно певне: генерал Бернард Трейнор зробив дурницю і представив себе в недоброму світлі. І трудно уявити собі, щоби будь-який високий старшина, навіть генерал, робив дальшу кар'єру, коли публічно Президент, верховний командувач всіх збройних сил, публічно заперечує правильність і правдивість заяви генерала. Зате можна би не дивуватися, коли би ми невдовзі вичитали, що генерал Трейнор перенесений на менш відповідальну позицію у корпусі морської піхоти чи й опинився поза тим славетним корпусом, що має світлі традиції в історії Америки.

Довгої мови короткий зміст такий, що кожний на високому відповідальноу становищі, військовик чи цивільний, мусить вважати, що він публічно говорить. Навіть сірому громадянинові, чоловікові чи жінці, не вільно вихоплюватися прилюдно з висловами які можуть дати товчок до пліток і свідчать про дану людину як таку, що не вміє панувати над своїм язиком. Живемо у дуже складній і загрозливій міжнародній ситуації. Ввесь совєтський пропаґандивний апарат закидає Америці войовничі затії. А тут американський генерал публічно вихоплюється із заявою, що „ще за нашого життя", „вірогідно" прийде до нової великої війни. Балакунство неприємне і жалюгідне навіть у буденному житті, — балакунство осіб на високих офіційних становищах, та ще й у військовій уніформі, річ насправді спожаління гідна.

КОНФЕРЕНЦІЯ ПРЕДСТАВНИКІВ Сходу і Заходу в справі чистоти довкілля, що відбулася в Мюнхені, Західня Німеччина, одноголосно винесла постанови про узгіднену стратеґію для боротьби з занечищенням повітря у більших житлових осередках світу.

Володимир Душник

ПОЛІТИЧНІ ІМІҐРАНТИ І СОВЄТСЬКИЙ БОЙКОТ ОЛІМПІЯДИ

Багато американців дивується, що одним з аргументів Москви не брати участи в Олімпіяді в Лос Анджелесі було побоювання совєтського уряду щодо демонстрацій різних іміґрантських груп із Східньої Европи і СССР.

Про цю справу — насвітлення причин відмови участи змагунів Совєтського Союзу в Олімпіяді — писала Шарльот Сальковскі в „Крісчієн Саєнс Монітор" (21-го травня 1984 р.). На думку авторки статті, нічого в цьому дивного, бо СССР не є звичайною державою, а колоніяльною імперією. Велику частину СССР замешкують чужі, неросійські народи й національності, багато з яких мали колись незалежні або автономні уряди. Україна, Вірменія і Грузія на протязі якогось часу були незалежними. В центральній Азії існували ханати монголів, які втішалися широкою автономією.

Населення трьох країн — Естонії, Латвії і Литви — не є навіть слов'янського походження; Москва загарбала їх в 1940 році за згодою Гітлера. На ділі, Америка далі визнає ці три балтійські країни.

Як відомо, щороку президент Америки видає президентську проклямацію з нагоди „Тижня Поневолених Націй", щоб морально підтримати не тільки балтійські народи, але і всі інші неросійські народи — українців, вірменів та інших.

В офіційному совєтському лексиконі, — пише Ш. Сальковскі, — в Совєтському Союзі немає „проблеми національностей", бо мовляв, „СССР сьогодні — це щаслива родина різних народів і етнічних груп, які тільки очікують проводу і опіки від домінуючих росіян..."

Але, на ділі, справа мається зовсім навпаки. Від самих початків большевицької революції, коли українці й інші народи піднялися до боротьби проти большевиків і в обороні своєї незалежности, існує опозиція проти росіян.

„Українці одверто протестують проти культурної русифікації; литовці, лотиші і естонці не можуть перенести присутности росіян у їхній країнах і відмовляються говорити по-російськи. Узбеки й інші національності в Центральній Азії зберігають свої традиції і звичаї. З цих неросійських національностей — кримських татар, жидів, українців — вийшло багато політичних дисидентів, які, хоч у меншості, завжди створюють загрозу совєтській системі".

Автор твердить, що президент Реґен, більш як будь-який інший президент Америки, присвячує більше уваги питанням етнічних груп в Америці.

Одначе, — пише Ш. Сальковскі, — американські представники заявляють, що хоч вони симпатизують з визвольними цілями поневолених націй, Америка не поведе „хрестоносного походу за визволення поневолених націй". Наприклад, Америка обстоює право на самовизначення народів, але це „не означає, що Америка активно підтримує самостійницькі рухи чи визнає Україну".

Із тих чи інших причин, — твердить авторка статті, — присутність совєтських спортових дружин на Олімпіяді в Лос Анджелесі може спричинити втечу атлетів, серед яких були б також представники з різних неросійських народів СССР, які мимо русифікації і совєтизації можуть таки піти за кличем серця і „вибрати волю" у свобідній Америці, — а цього саме совєтський уряд хотів уникнути, побоюючись ще одного скандалу.

Антін Семенюк

НА ТЕМУ IX-ОЇ СЕСІЇ УНРАДИ

I.

В „Свободі" ч. 108 з 8-го червня ц. р. появилася довша стаття Президента УНР в екзилі, Миколи Лівицького, в якій він звертає увагу на те, що „Дев'ята Сесія Української Національної Ради має відбутися вже незабаром в половині липня ц. р. в Канаді. Проте, про цю важливу подію мало пишуть в українських часописах і мало дискутують на якихось зборах". Це правда; і тому я, як давній прихильник УНР, бодай кількома думками хочу порушити цю тишу, бо інакше може скластися враження, що у нашій українській громаді у вільному світі вже зовсім зникло зацікавлення відновленням вільної незалежної, соборної й народоправної Народної Республіки і таке враження в дійсності було б великою помилкою.

В чому ж справа? — Президент у своїй статті здогадується, що критики ДЦентру вже сказали „все, що могли й хотіли сказати" і тепер вже не хочуть повторюватись, але можливе й таке, що критики зневірились, що вони своєю критикою щось допоможуть. Одначе, в культурному світі прийнято, що у важливих і рішальних моментах для добра справи конструктивна і будуюча критика є просто необхідною.

Не є секретом, що в 1978 році в Державному Центрі стався поважний розкол з тієї причини, що більша частина політичних партій і Громадського сектора бажали поширення консолідації навколо ДЦентру. Натомість менша частина на чолі з Президентом були проти консолідації, бо в приверненні членських прав двом політичним партіям (які поза всяким сумнівом визнають державну ідеологію УНР) вбачали „небезпеку — для існування ДЦ УНР". І з тієї причини декретом Президента була розв'язана УНРада і при допомозі Уряду був ухвалений новий Тимчасовий Закон, в якому Українська Національна Рада цілковито втратила своє значення народного законодавчого представництва. Цей Закон майже в цілості був потверджений на 8-ій Сесії і надрукований в офіційному органі ДЦ „Мета" за вересень 1980 рік.

Тому, що основною частиною структури кожної державної організації є її законодавство, варто бодай коротко звернути увагу на деякі пункти цього закону, який є зобов'язуючий в сучасному Державному Центрі УНР і який сьогодні становить тяжку проблему для наладнання консолідації на базі цієї поважної української установи. Згідно з цим Законом (Розділ 2-ий стаття 5.) політичні партії в УНРаді мають право мати лише по три мандати, тоді коли Президент з Номінаційного сектора від себе має право призначити 24 члени УНРади і коли взяти до уваги найменше дві партії, які будуть по стороні Президента і частину членів з Виборного сектора, то побачимо, що перевага Президента в УНРаді згори пляново цілковито забезпечена.

Але це ще нічого, скажімо, що меншість на сесії чи на засіданнях в Президії УНРади могла б відіграти ролю конструктивної опозиції (ясна річ, якщо були би підстави для неї), то саме тоді виникає питання, чи взагалі можлива в теперішній УНРаді конструктивна опозиція. Бож у тій самій 5-ій статті виразно говориться, що політичні партії беруть на „себе зобов'язання непохитно і безкомпромісово, словом і ділом підтримувати всі основні принципи і заложення, на яких побудований і працює ДЦентр в екзилі. Відхилення від цього зобов'язання є однозначним з виходом з УНРади, про що рішає Трибунал на внесення Уряду".

Але, які саме ці основні принципи і заложення „на яких побудований і працює (теперішній) ДЦ УНР" ніхто з нас не знає. Очевидно, що ці принципи кожночасно визначатимуть президент і уряд і за кожне будь-яке відхилення від тих принципів можна легко попасти під суд державного Трибуналу.

Проте можуть знайтися оптимісти, які скажуть, що на сесіях УНРади чи на засіданнях Президії можуть бути такі випадки, що більшість голосів (так як це було 1978 року) прихилятьcя не до урядової, а до якоїсь іншої політичної концепції. Отже, маючи це на увазі, автори цього Закону не забули й про таку ситуацію і для того в Другому розділі, стаття 3, під літерою а) сказано таке: а) Каденція Української Національної Ради триває 5 років. Після п'ятилітніх каденцій членів УНРади (з виборів, з представництва: від партії та з номінації) УНРада розв'язується декретом Президента і її Президія та Голова перестають діяти".

Отож, якщо взяти до уваги, що 8-ма Сесія УНРади відбулася 14-го червня 1979 року, то її каденція вже скінчилася 14-го червня цього року і згідно з тим Законом УНРада, її голова і Президія вже перестали діяти й існувати. Зате до IX-ої Сесії, яка відбудеться в липні цього року, після розв'язання УНРади, діятиме Уряд з правами зміни цього Закону, бо стаття 14-та п. 3, виразно говорить:

„Зміни цього Закону можуть бути ухвалені сесією УНРади лише кваліфікованою більшістю двох третин голосів, або при розв'язанні УНРади Урядом. В обох випадках вони підлягають затвердженню Голови Держави".

Отож за цей період часу Уряд разом з Президентом можуть міняти всі попередні постанови УНРади і Президії звичайною більшістю голосів. Таким чином, отим останнім параграфом цього закону УНРаду, яку на початку урочисто називається „Народним законодавчим представництвом", зведено без перебільшення до нулі. Яке ж це „народоправство", чи пак, який суроґат народного парляменту?!

(Закінчення буде)

ЗАҐАЛЬНИЙ СТРАЙК робітників в Уруґваю, з приводу 11-річчя військового правління, спаралізував майже все життя країни. Політичні партії, робітничі юнії, громадські і студентські організації в унісон домагаються „демократії, свободи, вільних виборів, амнестії і затруднення для всіх громадян". Не дивлячись на урядову заборону страйків, цей страйк обхопив всі промислові осередки країни. Загальні парляментарні вибори назначені на 25-го листопада ц.р., одначе, політичні партії і збройні сили ще не осягнули порозуміння у справі передачі уряду військовиками цивільному правлінню.

ЗІ СТАМБУЛУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ,, що понад 200 іранців втекло до Туреччини в останніх днях після того, як іранська армія „спацифікувала" прикордонні села, заселені антиіранськими курдами. Втікачі розповіли, що в понеділок, 25-го червня ц.р., іранська „революційна ґвардія" напала на села Шупур і Сорі, вбивши 500 осіб, між ними старих людей, жінок і дітей. Курди в Ірані вже від довгих років боряться за автономію, одначе, безуспішно.

Михайло Кучер

ОБГОРІЛЕ СЕРЦЕ

(З приводу сорокліття трагічної смерти Ольжича)

II.

Чародійне євшан-зілля, як бачимо, цвіте, сяє світлом і б'є у дзвін тривоги, б'є на сполох, закликає не забути „непомщені гроби батьків", не забути тієї хвилини, „коли єдину ти землю покидав на глум чужим". (О. Лятуринська). Останній акорд чудової поезії Лятуринської „З літопису" — це стежка, якою йшов Ольжич, якому чужина ніколи не вросла в серце: „Хай ще і ще нас Бог карає й небо, отчизна в світі є лише одна!". Одна вона була і для Ольжича від тих княжих воїнів, які щитами перегородили степ, через козацьку державу, в руках якої була „крива козацьких-вартівниця прав", через чудо змагань 1917-1920 років, через Зимовий похід, Базар і Крути, через Срібну землю — Підкарпатську Україну до Києва.

Не якісь „здобутки" під московським чи взагалі чужим пануванням вважав Ольжич цінністю, але революцію 1917-1920 років. Ця революція стала для України „великою гранню і межевим каменем її майбутнього". „Найбільшим скарбом — пише Ольжич — який винесла українська нація з 1917-20 років — є духовна суверенність... Україна перестала бути ідейною провінцією".

Не завжди всі в народі, нехай і поневоленому, хочуть волі та самостійности. Можливо — це якийсь закон. Не всі жиди в єгипетській неволі хотіли землі обітованої, але хотів її Мойсей. І він водив жидів по пустелі багато років не тому, що не знав простого шляху на батьківщину. Мойсей водив жидів по пустелі, доки не вигинули всі, отруєні спогадом про добробут неволі. Не завжди рідна країна — це добробут і безпека, не завжди право на добробут. Це в першу чергу обов'язок і праця. І тільки після праці та обов'язку право.

І можливо це також якийсь закон, згідно з яким аж 75 відсотків поневоленого народу воліє добробут неволі, життя без ризика, без потреби приймати рішення і відповідати за них. Так було з американцями перед визволенням від Англії.

У даному випадку перемагає меншість, яка не хоче схилити чоло перед запитом сина про долю рідної землі, покиненої на глум. Як часто з поневоленої України долітає до нас „переможний реґіт". Чути й в діяспорі голоси про „здобутки". Український утікач будує новий дім на чужій землі і все потрібне до дому. І тільки у багатьох є сумнів:

І бачиш: це не все, що має бути,
І радости не маєш ти з черед,
Усе пригадуєш ти щось на смерть забуте,
Лишивши на столі і хліб, і мед.

О. Лятуринська

Для Ольжича немислимо також

Лучити гонори своєї землі
І службу ворожій державі.

І за „п'ять хвилин української влади" на клаптикові землі він готовий заплатити життям. І заплатив.

У наш час розпаду імперії, у час видання на поталу червоним нових і нових народів-філософії „п'яти хвилин" — нелегко зрозуміти і своїм і чужим. „П'ять хвилин" — це тільки звено, одна коротка болюча мить „солодкого чуда" Ольжича. Це треба відчути більш серцем, як розумом. „П'ять хвилин української влади" — це без сумніву продовження подій 1917-20 років, Зимового походу, Крут, Базару. Філософія „п'яти хвилин" також не зовсім зрозуміла у площі категорій реальної політики, що основана на компромісах. Ця філософія також показує, що сила не завжди в лініях Мажіно, у кількості танків. Основою залишається людина і її воля до боротьби. Коли такої волі нема, то кожна лінія Мажіно, включно з водневими бомбами буде тільки проґресуючим ослабленням волі.

Чого шукав Ольжич? — універсального сенсу, абсолюту? Журився тими, хто був несвідомий своєї долі, небезпеки, яка зависла над поколіннями, що звикли до бездержавности.

Ольжич не визнавав накинений примус, технічно існував проти. Мав свої поняття вартостей. Можливо оцінював людей мірою їх почуття трагедійности. Знав, що ідеї і етичні поняття не є для кожного, що вони понад сили звичайної людини. Знав, що не кожен для ідеї заризикує тим малим, що має. Але історія не припиняє ходи. Отже треба на свої плечі взяти тягар інших. Взяв.

І згадуємо. Згадувати нелегко. Це ж його молодість і молодість багатьох його побратимів. Ностальгія. Залишився спогад про боротьбу двох ворожих Україні стихій і бажання вклинитися у цю боротьбу та вирвати щось для свого народу. Згадувати нелегко, коли нема публічної опінії, а є телевізія.

Слова Стуса чи не найбільшого поета сучасної України відносяться також і до Ольжича:

Блажен, хто витрачать уміє,
Коли надходить час утрат,
Щоб залишилася надія,
І виростала встократ.
Як добре те, що смерти не боюся
і не питаю, чи тяжкий мій хрест,
що вам, лукаві судді, не вклонився
в передчутті недовідомих верств.
Що жив-любив і не набрався скверни,
ненависти, прокльону, каяття.
Народе мій! до тебе я поверну
і в смерті обернуся до життя.
Своїм стражданням і незлим обличчям
як син тобі доземно уклонюсь
і чесно гляну в чесні твої очі
і з рідною землею поріднюсь.

Кінець.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про почуття обов'язку та інші немодні чесноти

Сьогодні в американській пресі була вістка про труднощі, які показуються цього року у зв'язку із літньою працею для студентів середніх шкіл. Як подають працедавці, молоді люди ніяк не розуміють своїх обов'язків, просто не приходять до праці та не оправдують своєї неприсутности, або відмовляються виконувати ті доручення, що їм дають.

Така настанова молоді до виконування обов'язків тепер зовсім не новина, а тільки ще одно явище сьогоднішніх життьових обставин, а може і способу думання молодих людей, з якими нам усім доводиться зустрічатися на кожному кроці.

Це заставляє нас до думок про ширину і вплив того дивного поняття свободи, що захоплює не лише американську молодь, але й майже цілого західнього світу. Ті чесноти, які були святими для нашого покоління і які ми старалися передати нашим дітям — сьогодні видаються зовсім неактуальні та ніхто не хоче їх придержуватися. Свобода одиниці дійшла до такого ступеня, що тільки те, що „я хочу" чи що „мені вигідно" має першенство та силу, а слово чи поняття — „мусиш" зникає із словника в не одній мові.

Тому так часто тепер молоді люди зовсім не реаґують на доручення чи на обов'язок виконати, що до них належить і тому не можна зовсім полягати на тому, що ще в „наших часах" було самозрозумілим. Перед кількома роками, молодь ще ставить питання „чому" треба їм так робити, як кажуть старші — сьогодні такого питання вони не ставлять, бо ті правила співжиття людей та спільнот, що є для нас усе ще обов'язуючі, — для них незрозумілі.

Як розвинеться життя тих, хто тепер ще дозріває саме із переконанням, що їхня свобода необмежена — не знаємо. Але завважуємо, що американське суспільство починає на цю свободу реаґувати і бачить, що вона має багато неґативних наслідків, як ось навіть цей приклад поданий і стверджений сьогодні в пресі.

Літні вакації, що тепер розпочинаються дають і нам в нашій українській вільній спільноті нагоду взяти під побільшаюче скло нашу молодь, яка цілий шкільний рік живе під подавляючим впливом американської школи і своїх товаришів. У свобідному часі на літньому відпочинку зможемо легко завважити як далеко цей вплив діє і наскільки наша молодь ще розуміє нами придержувані чесноти співжиття в громаді.

З різних малих чи більших прикладів та переживань бачимо, що впливи довкілля сильно у нас ділають: ось вам обіцяє молода людина, що щось виконає, а опісля навіть не оправдається, що того не робить; ось ви чекаєте на умовлену зустріч і ніхто не приходить, ось ви хочете, щоб молоді ішли до нашої церкви, а вони вважають, що це непотрібне.

Таких прикладів можна перерахувати багато, а напевно читачі могли б ще й додати не одне із власного досвіду.

Може спокій літнього затишку дозволить нам найти час на щирі розмови з нашою молоддю, а тоді буде нагода не одне вияснити, а то і доказати, що наші старі критерії співжиття у громаді мають свої вартості.

О-КА

З МОГО ВІКНА

Іванна Савицька

Ведмедик у крисані

У нашому зоологічному городі незвичайний сьогодні день, День Ведмедика. Сотні дітей (і не дітей) зі всіх усюдів прибувають тут уже від ранку, щоб показати жюрі свого улюбленця. Після другої години по полудні проголошують нагороди за найменшого, найбільшого й найкраще зодягненого ведмедика. Для більшої атрактивности дня діє тут одноденний шпиталь, у якому недужі ведмедики дістають лікарську пораду.

„Лікарі" в білих халатах, з люстерками на чолі обстукують „хворих" ведмедиків, надслухують, чи стукоче в них „серце", чи б'ється „пульс", а гурт працівників відомої іграшкової фірми зашиває ведмедикам їхні подерті кожушки, покалічені лапки, пообривані носики й вушка. „Лікарі-окулісти" приклеюють звірикам очка, припасовують окуляри, а меткі піклувальниці чистять забруджені лапки, а то й цілі кожушки, бо реклама тут вміло захована за безжурну розвагу.

Є тут ведмедики білі, брунатні й чорні, є малі й великі, в чобітках, в черевиках і босі, в плащиках і спідничках, в купальниках, на роверах, з парасольками, з драбинками, з бубнами, різні - прерізні ведмедики.

Врешті з'явився перед обличчям жюрі маленький ведмедик у киптарику, на голівці крисаня, з тайстрою, ще й з топірцем.

— Місце народження? — спитала огрядна пані.

—Джерзі Сити, Ню Джерзі.

— Теперішня адреса?

— Бервин, Іллиной.

— Ім'я ведмедика?

— Довбуш!

— Цікаво, дуже цікаво, такого ми ще не чули. А що це за одяг у нього?

— Предки цього ведмедика жили в горах Карпатах (Західня Україна), а його одяг пошитий на взір народної ноші тамошніх мешканців — гуцулів.

Біля третьої тричленне жюрі пішло на довшу нараду. Кружляли чутки, що ведмідь Міша з червоними, захланними лапами знову дістане нагороду. Та щастя котиться колесом. Маленький ведмедик у крисані переміг у двобої суперника...

В Торонто відбулася Конференція УІТ, присвячена М. Грушевському

Ню Йорк. (П. С. УІТ)— У суботу, 9-го червня ц. р. в Інституті св. Володимира в Торонто відбулася наукова конференція Українського Історичного Товариства (УІТ), присвячена відзначенню 50-ліття смерти академіка Михайла Грушевського. Конференція одержала патронат Наукової Ради при СКВУ, а її господарем було Товариство Прихильників УІТ в Торонто.

Програма складалася з двох сесій і зустрічі з громадянством. У першій сесії відчитано такі доповіді: д-р Любомир Винар „Грушевськознавство—важлива ділянка українознавства"; д-р Марко Антонович „Зв'язки М. Грушевського з О. Кониським"; д-р Олександер Домбровський—„Ранній історичний процес на землях України в насвітленні М. Грушевського"; Теодор Мацьків—„Оцінка М. Грушевського гетьманства Івана Мазепи". Виголошені доповіді видруковані в „Українському Історику". Голова УІТ проф. Любомир Винар підкреслив вагу „Грушевськознавства" в українознавчих дисциплинах, а також подав докладні інформації про заплянoвані видання УІТ, присвячені М. Грушевському.

Після першої сесії відбулася зустріч з громадянством, якою проводив Ярослав Лаптута, голова Товариства Прихильників УІТ в Торонто. Під час зустрічі роздано грамоти УІТ членам-фундаторам і членам-меценатам Товариства, які своїми пожертвами допомагають в розгорненні праці Товариства і в розбудові „Українського Історика".

Друга сесія була присвячена дискусії на тему „Питання термінології історії України в суспільних науках і історична схема М. Грушевського". В дискусії взяли участь д-р Всеволод Ісаїв, д-р Томась Приймак, д-р Орест Субтельний і Любомир Винар, який провадив двома сесіями. В основі підкреслено, що в західній науковій літературі дуже часто уживається помилкова термінологія і періодизація історії України. Дуже важливо, щоб спопуляризувати схему Грушевського між історикaми і суспільствознавцями на Заході. Теперішня українська національна історіографія базується на схемі Грушевського, яку історики відповідно поширили і змодифікували.

Після виступу „панелістів" відбулася загальна дискусія, в який взяли участь учасників конференції. Під час конференції мгр Микитчук влаштував виставку публікацій УІТ. Назагал треба підкреслити, що конференція відбулася дуже успішно і її відвідали 130 людей. Признання належиться господарям конференції, а зокрема доповідачам.

Конференцію закрив її організатор проф. Любомир Винар, голова УІТ і Наукової Ради при СКВУ, який подякував Я. Лаптуті і всім членам Товариства Прихильників УІТ в Торонто за її вдалу підготову. Він також підкреслив, що УІТ проголосило 1984 рік—роком Михайла Грушевського і дало ініціятиву до відбуття наукової конференції в Ню Йорку із іншими науковими установами. Тепер важливо, щоб українське громадянство і установи спонтанно піддержали своїми пожертвами заплянoвані видання УІТ про М. Грушевського, а також перевидання важливих праць нашого найвидатнішого історика. УІТ поставило тривалі основи під „Грушевськознавство", важливу українознавчу дисципліну. Голова УІТ також поінформував присутніх, що Управа УІТ вирішила щорічно відбувати в Торонто Грушевськіянські конференції, які будуть присвячені важливим проблемам української історії.

З українського життя в Бразилії

В місяці квітні 1984 року в Курітібу в Бразилії прибув черговий раз у відвідини в громадських справах голова Світової Координаційної Ради ІСНО Павло Дорожинський. У днях 2-го і 3-го квітня ц. р. він у супроводі делеґації-представників крайових громадських організацій Бразилії зложив візиту Владиці Єфремові Кривому, епархові УКЦеркви на Бразилію, як також о. Миколі Милусеві, Адміністраторові УАПЦеркви на Бразилію. Темою розмов, крім загальногромадських та церковних, були в першу чергу питання всебічної та скорої допомоги потребуючим українським поселенцям в Бразилії. Відбуваючи ряд поїздок по країні, П. Дорожинський взяв участь у різних нарадах та зборах українських організацій Бразилії.

Дня 1-го квітня ц. р. відбулися в Курітібі, в приміщеннях Хліборобсько-Освітнього Союзу, Загальні збори Української Жіночої Організації, яка вже поверх 50 років веде свою активну діяльність на терені країни.

Збори заслухали звітів уступаючої управи, яку впродовж кількох років очолювала Тетяна Бащин, та вибрали на наступні два роки нову управу в складі: голова Ліда Єдин; заступниці голови—Антонія Сисак і Марія Крук-Ковалюк; секретарі—Ліна Чечко, Марія Волошин та Марія Волощук; скарбники—Ольга Мельник-Костин, Віра Фернандес і Анна Шмулик. До референтури Суспільної служби обрано: О. Горачук, А. Пелючко, І. Лещинську, Е. Портелю дос Сантос, О. Юркевич, А. П'ясецьку й М. Сисак. Культурно-освітня референтура: Е. Квасниця, Л. Чечко й М. Прийма. Контрольна комісія: голова—Т. Бащин, члени—М. Безручко Є. Лещинська, Є. Мельник-Шеремета й К. Білоницька.

На Зборах був приявний голова СКР ІСНО П. Дорожинський, який виголосив слово до делеґаток-учасниць Зборів і склав привітання від всієї системи Українського Націоналістичного Руху.

Створений в Курітібі Допомоговий комітет для допомоги потерпілим у наслідок великої повені українським хліборобам у Бразилії відбув у приявності голови СКР ІСНО два засідання, доповнив склад Комітету, до якого ввійшли також представники обох Українських Церков Бразилії та обговорив докладніше дальші акції допомоги потерпілим українськин родинам у провінції Парана́.

Дня 6-го квітня 1984 року відбулися в приміщеннях будинку централі ХОС-у в Курітібі основуючі Загальні збори Фундації ім. О. Ольжича на Бразилію.

Збори, якими проводив голова Українсько-Бразилійського Клюбу проф. Степан Плахтин, а секретарював Теодор К. Мартинюк, заслухали основних інформацій голови СКР ІСНО П. Дорожинського про завдання й цілі Фундації та обрали Дирекцію Фундації ім. О. Ольжича в Бразилії, до якої увійшли: голова—д-р Зенон Сисак; члени—Ліда Єдин, Іван Миколич, Теодор К. Мартинюк і Мирослав Мазепа.

На запрошення управи Організації Української Молоді „Клем", що діє при ХОС-і, дня 7-го квітня гість із ЗСА П. Дорожинський виголосив для молоді та запрошених гостей міста Курітіби доповідь на тему: „Розвиток Українського Націоналістичного Руху на тлі Визвольних змагань 1917-1921 років". Після доповіді, яка викликала серед приявної молоді велике зацікавлення, відбулися численні запити та ширша дискусія. Теперішню управу ОУМ „КЛЕМ", яку вибрано на Загальних зборах 31-го березня ц. р., очолює Павло Ліщинський.

На терені Бразилії існує кілька сиротинців, що їх провадять для українських дітей-сиріт українські монахині: сестри Йосафатки, Служебниці й Катехитки. Один із них розташований у місцевості Іраті, куди в супроводі голови Централі Хліборобсько-Освітнього Союзу Ілярія Безручка загостив також П. Дорожинський.

Під час свого попереднього побуту—кілька місяців раніше—голова СКР ІСНО в супроводі більшої групи з Курітіби мав нагоду відвідати деякі інші сиротинці, в тому числі в Круз Маша́до та Лінія да Віторія. Більшість із цих сиротинців одержують дуже малу допомогу або взагалі жадної з боку державних бразилійських чинників. Вдержуються вони з власних засобів та у мінімальній мірі з дотацій української спільноти інших країн.

(Пресова Служба ІСНО)

Спогад про „Дейзю"

Десять років тому, в квітні 1974 року силами учнів Українського Музичного Інституту в Філядельфії було поставлено музичну комедію Ярополка Ласовського—„Дейзя". Зміст лібретта пера Оксани Керч нескладний, але дотепний і вічно актуальний: власник фабрики „Доп-нат" (допомога натурі) Доробкевич, шукаючи мужа для одиначки Дейзі пригадав шкільного товариша, що мав сина в Аргентині з романтичним іменем Аморіні, не знаючи того, що його донька Дейзі закохана в керівника його ж фабрики Скализуба.

У Доробкевича є дружина Апольонія, яка переживає другу молодість і невдоволена вічно запрацьованим чоловіком, тим не від того, щоб пережити любовну пригоду. Секретарці Олдвірджінії хочется також кохання (хіба я остання?)

З таким наставленням у цій родині цілий „ансамбль" чекає на приїзд романтичного жениха Аморіні. Аморіні—такий еміґрант, як усі персонажі,—певний свого південного чару і думає про те, як „панну вчарувати, грошики дістати". Зустрівшись з знайомим Скализубом, Аморіні піддається його інтригам і, замість прийти на уродини Апольонії, на яких мають об'явити його заручини з Дейзею, закохує в себе секретарку Олдвірджінію, з якою зникає.

Спритний Скализуб, на якому тримається фабрика, що зорганізував добре уродини Апольонії, заспокоює Доробкевича, що, коли Аморіні не зацікавлений в Дейзі, то він, Скализуб, його може заступити. А коли це Дейзя признається батькові що вона з Скализубом уже давно любляться,—не залишається нічого іншого, як оголосити заручини Дейзі з Скализубом і закінчити свято хоровим співом „Хай любляться"...

З музичного боку ця комедія чи не перша такого роду в нашій не надто багатій на цей жанр музичній літературі. 18 музичних точок у тому увертюра і два оркестрові вступи до двох дій—це двогодинний мелодійний бадьорий сеанс, в якому місце для сопранів, альтів, тенорів і баритонів, у якому сольові пісні переплітаються з тріо, дуетами та хоровими точками. Веселому текстові лібретта гідно вторують пісні в багатьох випадках, вияснюючи хід подій. Маючи на увазі молодий ансамбль студентів УМІ, композитор написав цю музику для виконання—легку, мелодійну, що запам'ятовується з перших тонів.

У цій виставі, що відбулась у Філядельфії та в Нюарку, завдяки зрозумінню таких вистав головою Відділу АДУК-у Іваном Галієм, брали участь вісім лицедіїв, дівочий хор УМІ (25 осіб), вісім позичених співаків „Прометея" та оркестра з 30-ти осіб з концертмайстром Галею Сагатою-Поритко. Режисерував Микола Куліш, Декорації намалював сл. п. мистець Володимир Ласовський, який теж і характеризував акторів. Його характеризація полягала в тому, що він на кожному обличчі малював окремий портрет, що відповідав ролі. Наприклад, пані Апольонія, яку з великим драматичним талантом грала Надія Оранська, дуже добре сопрано, виглядала як екстравагантна дама, що позує під Клеопатру. Її донька Катруся Оранська (роля Дейзі) відзначалася не лише надзвичайною музикальністю, але й комедійним талантом.

Микола Куліш грав пана Доробкевича вільно з гумором, темпераментом, а також, володіючи гарним баритоном, співав добре свої партій сольо, в дуетах та тріо, вторуючи тенорові Скализубові та секретарці Олдвірджінії.

Романтичного Аморіні втілив вдало приємний басбаритон Володимир Карпинич, що подобався публиці не лише шовковим голосом але й виглядом вродливого сомбреро, південного ловеласа.

Насміливим, але кмітливим Скализубом був Андрій Бойко, а секретарку, що вихопила „того з вусиками" з-під носа романтичній Апольонії—Зоряна Луцька, пресмішна „заїка"-забудькувата секретарка і гарний альт.

В менших ролях відзначилася „стара ідеалістка", що збирає гроші на український театр в Америці. Оленка Карпинич та товаришка Дейзі Мотря Бойко. Не бракувало теж пари танцюристок (Пепсі і Колі),—Роксоляна Чорпіта та Галя Бойчук, запрошені на уродини Апольонії, затанцювали бравурний „рак енд рол".

Чудовий дівочий хор, що в кожній із трьох дій мав свою точку, був прикрасою вистави, чи в ролі фабричних робітниць, чи як дівчата в школі, чи як гості на уродинах у заключній пісні „Хай любляться", цей хор згадую з жалем, бо сьогодні такого гарного дівочого хору в Філядельфії немає і так важко його зорганізувати.

Окрім тих лицедіїв, хористів, технічного персоналу, що помагали на сцені, була ще повна енергії, віддана пані Маланяк, яка пошила прегарні костюми артистам у тому— костюм Клеопатри, в якому Апольонія на своїх уродинах мала „пережити ще одне закохання".

Десять років минуло з тієї пори, коли після однорічної праці відбулася прем'єра. Вона і досі в пам'яті публіки, що було щільно виповнила велику залю місцевого гайскулу, і залишилися милим спомином небуденої події в житті нашої великої громади, яка могла похвалитися талановитими акторами та голосистими співаками. Щиро українським музичним твором, повним гумору лібреттом, вдумливим дириґентом Юрієм Оранським—і повною запалу молоддю, яка дала доказ любови і зрозуміння рідної культури. Молодь УМІ доказала незбиту правду, що коли природні таланти попадуть у руки ентузіястів і знавців мистецтва, то ця молодь те мистецтво засвоїть і ще піднесе і її рівень і рівень нашого культурного життя.

Жаль тільки, що ця вистава прожила короткий вік. Що сьогодні у великих містах Америки, де живемо, ми не додумалися до того, що для нашого власного добра і добра нашої молоді необхідний такий елементарний чинник нашого життя на поселеннях в діяспорі як заспокоєння духових потреб громади шляхом театрально-музичних вистав. Довідуємось, що композитор Ярополк Ласовський зменшив свою музкомедію з практичних оглядів (замість 30-особової оркестри переписав для маленького музичного ансамблю і те саме зробив з хором) і скоротив розміри виконавців, тож маю надію, що може хтось у нашій громаді захоче поставити з молоддю цю веселу і повчаючу комедію, що ось лежить готова для використання ці десять років.

М. Шилук

Нарада Вашінґтонського Осередку НТШ

Заходом Вашінґтонського Осередку Наукового Товариства ім. Шевченка відбулася в суботу, 16-го червня ц.р., в Домі Св. Софії громадська зустріч і нарада в присутності президента Головної Ради НТШ і голови американського НТШ д-ра Ярослава Падоха.

Нагодою для зустрічі було відзначити 110-ліття НТШ, а безпосередньою ціллю прилучитись до збіркової акції на викінчення новонабутого Дому НТШ у Ню Йорку і пристосування його до модерних потреб наукової праці цієї нашої найстаршої наукової установи.

Очевидно, осередньою точкою програми була доповідь д-ра Падоха, який представив присутнім в широкому аспекті не тільки національні заслуги НТШ за минулих 110 років, але й зокрема його важливі завдання в сучасному, передусім як промотора української науки в діяспорі. Він вказав теж на те, що наша громада в цій країні показала велике зрозуміння для цих завдань НТШ, що проявилось теж великою жертвенністю на його актуальні потреби.

Голова Осередку д-р Юрій Старосольській подав до відома, що вже досі члени нашої громади склали, або забов'язались скласти на цілі НТШ 4,600 долярів, а саме: Міра й проф. Теодор Залуцькі—1,000 дол.; д-р Остап Котик Степанович—1500 дол.; мгр Богдан Ясінський—1,500 у вартості цінних бібліотечних матеріялів; Олена і інж. Мирослав Раковські—100 дол.; Стефанія і мгр Василь Надраги—250 дол.; Уляна і інж. Іван Сосі—250 дол.

Тим і почалась збірка на Вашінґтонському терені, яку переводитиме Комітет у складі: д-р Ілярion Калиневич, мгр Богдан Ясінський і проф. Ігор Ґавдяк.

С.

Дітройт величаво...

(Закінчення зі ст. 1)

том для відзначення 50-річчя громадської праці Марусі Бек, цієї „найвизначнішої українки-американки наших часів", — з незвичайною глибиною, вмінням і докладністю розповів про світлий життєвий шлях і кипучу діяльність Заслуженої Ювілятки, високо підносячі її часто-густо унікальні осяги, все і завжди з думкою про добро українців насамперед та загально американців, особливо тих, що належали до етнічних груп і які не раз мали б тяжче життя, якщо б не такі віддані громадські працівники, як Маруся Бек, що завжди і всюди ставили інтереси своїх ближніх вище своїх власних.

Про неї „Українку Року" (і не єдиного Року!), про Марусю Бек прегарно і вірно сказав Президент Роналд Реген у його листі-привіті: „Ваш вклад, що його Ви дали суспільству, робить Вас найбільш гідною цього високого відзначення, і я знаю, Ви слушно пишаєтеся ним. Ви віддали дуже багато Вашого часу і талантів до численних вартісних справ і для цілей, за які Ви подивугідно змагалися, і це давало гарні плоди для ваших співгромадян. Ваша посвята і відданість справді придбала Вам шану і подив усіх, хто знав Вас. Я часто думаю й дивуюся, де була б наша країна, якщо б не було відданих зусиль для загального добра з боку таких жінок і чоловіків, уважних до потреб інших людей, як Ви. Ви стали надхненницею для нас усіх".

Саме святкування Ювілею Марусі Бек було спонзоровани управою Відділу Української Американської Координаційної Ради та Окружною Радою Союзу Українок Америки.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД відкликав свого амбасадора з Тірани, столиці Альбанії, на знак протесту проти вбиття французького громадянина, що працював в Середземноморському клюбі на острові Корфу, біля побережжя. У повідомленні французького уряду сказано, що француз, Жан-Марі Масселєн, водолаз, був вбитий, коли вітер заніс його маленьку шлюпку до берегів Альбанії. В повідомленні сказано, що відкликання французького амбасадора „було рішенням великого політичного значення".

Церкви, установи...

Закінчення зі ст. 1.

УРЯД УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ

...„Мені зокрема приємно привітати Вас і відмітити при цій нагоді загально-український державницький підхід Вашої організації до справ української дійсности, скерований на відбудову окупованої московсько-комуністичним імперіялістом Української Народньої Республіки з 1918-1920 років: Ваше й УНСоюзове ставлення до екзильного Уряду цієї Республіки — леґітимного спадкоємця й речника мандатів 22-их січнів 1918 й 1919 років заслуговує на признання і наслідування!

...Хай майбутні декади, а зокрема Ваше сторіччя, будуть свідками здійснення нашої спільної мети — „засяяння України в народів вольних колі!"

На все добре на многі літа!
Ваш
д-р Ярослав Рудницький
Голова Уряду УНРеспубліки (в екзилі)

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ЗСА)

...„Немає сумніву в тому, що Батько Союз — це найбільш заслужена українська всенаціональна організація в Америці. Батько Союз дав початки всьому організованому українському суспільно-громадському життю в Америці, а його пресовий орган „Свобода" найефективніше несла й несе правду про Україну й український народ. Українське громадянство мало щастя в тому, що на чолі Українського Народного Союзу завжди стояли й тепер стоять видатні громадяни, які завжди керувалися й тепер керуються загально-національним добром. Все це завжди добре розуміло Членство ОДВУ й тому воно вже 55 років підтримувало й тепер підтримує всеукраїнську лінію діяльности Українського Народного Союзу.

Щасти Боже, Батькові Союзові, на многі літа!
д-р Богдан Шебунчак
Голова ЦУ ОДВУ

Голова СКР ІСНО...

(Закінчення зі ст. 1)

ких змелях під німецькою окупацією під час Другої світової війни, замордованого нацистами в концентраційному таборі Саксенгавзен та розбудова створених уже Фундацій та Інституту його імени; урочисте відзначення 20-их роковин смерти голови ПУН полк. Андрія Мельника із Студійною Конференцією присвяченою постаті полк. А. Мельника та його добі, що має відбутися в днях 1-2-го листопада 1984 року в Люксембургу; З'їзд УНЄдности у Франції з початком місяця листопада ц.р.; пожвавлення організаційної й виховної діяльности серед молоді, в тому числі організація вишкільних літніх курсів українознавства (оселя „Чорногора" — літом 1984 року) та організаційної й суспільної діяльности, зокрема допомога потерпілим від повені українцям в Бразилії.

Після закінчення Конференції всі делегати — учасники взяли участь у Панахиді над могилою полк. Є. Коновальця на цвинтарі Кросвейк, яку відправив єпископ УАПЦ Володимир Дідович. Промову з нагоди 46-их роковин смерти полк. Є. Коновальця виголосив Павло Дорожинський.

В наступних днях голова СКР ІСНО відвідав Німеччину, де відбув ряд зустрічей і нарад у Мюнхені, а в тому числі взяв участь у Конференції Фундації ім. О. Ольжича на Німеччину.

1798, А НЕ 1978 РОКУ

У статті Омеляна Пріцака п. з. „Що таке 'Гарвардський' проєкт" („Свобода", ч. 123, 29-го червня ц. р.) треба читати: „Другий елемент Гарвардського проєкту — це ґігантський плян зревіндикувати для української нації твори їх генія — видати у трьох серіях корпус української творчости від самих початків до появи 'Енеїди' Котляревського у 1798 році, то є української досекулярної творчости".

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ПОЛАТАЙКО, член УНС Відд. 96-го ім. св. Івана в Пітсбурґу, Па., померла 25-го березня 1984 року на 64-му році життя. Нар. в Надвірній, Західня Україна. Залишила в смутку мужа Осипа і дочок Ярославу Комічак і Галину. Похорон відбувся 31-го березня 1984 року на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Піттсбурґу, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар.

ІВАН ПІЛЮК, член УНС Відд. 73-го ім. Тараса Шевченка в Провіденс, Р. Ай., помер 26-го березня 1984 року на 90-му році життя. Нар. 9-го жовтня 1893 року в Україні. Членом УНС став 1924 року. Залишив у смутку три доньки Амелію Лемберт, Ольгу Джуссон і Ліліяну Пілюк та сина Морріса. Похорон відбувся 27-го березня 1984 року на цвинтарі Св. Марії у Вест Ворвіку, Р. Ай.

Вічна Йому Пам'ять!
Дмитро Василик, секр.

КАТЕРИНА ГЛИНЯНСЬКА, член УНС Відд. 333-го Сестрицтва св. Анни в Бервіку, Па., померла 27-го березня 1984 року на 89-му році життя. Нар. 1895 року в Україні. Членом УНС стала 1925 року. Залишила в смутку дочку Марію Дебак. Похорон відбувся 30-го березня 1984 року на Греко-католицькому цвинтарі в Бервіку, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Грейсі Боберскі, секр.

МАРІЯ ГАЙДУКЕВИЧ, член УНС Відд. 128-го ім. Тараса Шевченка в Кліфтон Гайтс, Па., померла 28-го березня 1984 року на 85-му році життя. Нар. 1898 року в селі Сільце, повіт Підгайці, Зах. Україна. Членом УНС стала 1949 року. Залишила в смутку мужа Луку, доньок — Юлію Прокопік з мужем Симоном, Іванну Федик з мужем Романом, трьох внуків і сестру Корнелію Залуцьку з родиною. Похорон відбувся 2-го квітня 1984 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Філядельфія, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Ґлова, секр.

ІВАН ПАВЧАК, член УНС Відд. 287-го Т-ва „Сини України" в Джерзі Сиґі, Н.Дж., помер 29-го березня 1984 року на 87-му році життя. Нар. 1897 року в Шенандоа, Па. Членом УНС став 1918 року. Залишив у смутку братів Михайла і Павла та братову Анну. Похорон відбувся на цвинтарі Святого Хреста в Норт Арлінгтоні, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Богдан Ясінський, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

НІНА ЛУЖНИЦЬКА, член УНС Відд. 116-го Т-ва „Вільні Козаки" в Трентоні, Н.Дж., померла 9-го березня, 1984 року на 83-му році життя. Нар. 1902 в Сестратині, Волинь Україна. Членом УНС стала 1950 року. Залишила в смутку мужа д-ра Григора Лужницького, доньку Христину Кульчицьку з родиною і сина д-ра Олександра Лужницького з родиною. Похорон відбувся 14-го березня 1984 року на цвинтарі Св. Марії, на Факс Чейсі у Філядельфії, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа.

СТЕФАН МИКОЛАЙКО, член УНС Відділів 217-го ім. св. Йосафата і 316-го Т-ва „Український Народний Дім" в Рочестері, Н.Й., помер 14-го березня 1984 року. Нар. 1913 року в Елізабет, Н.Дж. Залишив у смутку дружину Анну, синів Стівен і Еллен. Похорон відбувся 17-го березня 1984 року на цвинтарі „Вайт Гевен Меморіял Парк" в Перінтоні, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Стефан Приймак
і Володимир Гавриляк,
секретарі Відділів

МАРІЯ МАРТИН, член УНС Відд. 488-го у Фініксі, Арізона, померла 15-го березня 1984-го року на 90-му році життя. Нар. 13-го січня 1894 року в Копиновці. Членом УНС стала 1938 року. Залишила в смутку сина Карла і доньку Ірену Бреналвізер, та двох внуків. Похорон відбувся 19-го березня 1984 року на католицькому цвинтарі у Фініксі, Арізона.

Вічна Їй Пам'ять!
А. Ліневич, секр.

Д-р Степан Саврук, член УНС Відд. 147-го ім. св. Миколая в Аллентавні, Па., помер 16-го березня 1984 року на 57-му році життя. Нар. 12-го березня 1926 року в Аллентавні, Па. Членом УНС став 1935 року. Залишив у смутку матір Софію і племінника Давида. Похорон відбувся 19-го березня 1984 року на українському православному цвинтарі св. Марії у Вайтголл, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Катерина Гуцайлюк, секр.

СЕМЕН БІЛИЙ, член УНС Відд. 114-го ім. св. Володимира в Чикаго, Ілл., помер 16-го березня 1984 року на 84-му році життя. Нар. 1901 року в Грубешові, Україна. Членом УНС став 1958 року. Залишив у смутку дружину Евгенію і сина Анатолія. Похорон відбувся 18-го березня 1984 року на цвинтарі Елмвуд в Рівер Ґров.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

АННА ЦАП, член УНС Відд. 1-го ім. св. Андрія в Шамокіні, Па., померла 17-го березня 1984 року на 85-му році життя. Нар. 11-го вересня 1898 року в Західній Україні. Членом УНС стала 1930-го року. Залишила в смутку дітей Данила, Волтера і Саллі. Похорон відбувся 20-го березня 1984 року на греко-католицькому цвинтарі Преображення в Шамокіні, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Юрій Полиняк, секр.

КАТЕРИНА ГОЛОВАЧУК член УНС Відд. 42-го ім. Тараса Шевченка в Пассейку, Н. Дж., померла 22-го березня 1984 року в селі Вільшаниця, Зах. Україна. Членом УНС стала 1928 року. Залишила в смутку мужа Петра, невістку Дарію, 4-ох внуків, двох правнуків та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 24-го березня 1984 року на цвинтарі Кальварія в Петерсоні, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Іван Блиха, секр.

СТЕФАНІЯ КУНЦІВ, член УНС Відд. 375-го ім. Д. Вітовського у Філядельфії, Па., померла 20-го березня 1984 року на 86-му році життя. Нар. 1898 року в Новому Санчі, Україна. Залишила в смутку дочку Іванну. Похорон відбувся 24-го березня 1984 року на цвинтарі Св. Марії на Факс Чейсі, Філядельфія, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Петро Тарнавський, секр.

ІВАН ВАНЬКО, член УНС Відд. 281-го ім. Т. Шевченка в Байоні, Н.Дж., помер 20-го березня 1984 року на 73-му році життя. Нар. 1910 року в Карові Україна. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Анну, сина Маріяна, дочку Любу Бережну і 3-ох внуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

МАРІЯ ЛИСНЯК, член УНС Відд. 485-го Т-ва „Крим" в Ню Йорку, Н.Й., померла 20-го березня 1984 року на 88-му році життя. Нар. 1895 року в селі Стара Сіль, Зах. Україна. Членом УНС стала 1952 року. Залишила в смутку дочку Ірену з дітьми Тетяною і Ромою. Похорон відбувся 23-го березня 1984 року на цвинтарі Кальварія на Квінсі, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Микола Сидор
Чарторийський, секр.

ВАЛЕНТИНА КАЧАЛА член УНС Відд. 114-го ім. св. Володимира в Чикаго, Ілл., померла 22-го березня 1984 року на 88-му році життя. Народилася у Львові, Україна. Членом УНС стала 1958 року. Залишила в смутку Галину Сущик. Похорон відбувся на цвинтарі Фрідвуд Ґат Спрінгс Арк.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар.

МАРІЯ ЦЮПКА, член УНС Відд. 192-го Т-ва „Запорізька Січ" в Геркімер, Н.Й., померла 18-го березня 1984 року на 60-му році життя. Нар. 1924 року в селі Верещиці, Львів, Зах. Україна. Членом УНС стала 1951 року. Залишила в смутку мужа Михайла; дочок: Галину, Ірину, Ольгу, Маргариту, Маріси та Любу; дев'ять внуків, дві сестри та двох братів. Похорон відбувся 21-го березня 1984 року на цвинтарі св. Марії в Геркімер, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа.

ВАСИЛЬ ПАПРОЦЬКИЙ, член УНС Відд. 367-го Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Н.Й., помер 19-го березня 1984 року на 63-му році життя. Нар. 13-го вересня 1921 року в Йонкерсі, Н.Й. Членом УНС став 1968 року. Залишив у смутку брата Володимира, сестру Еленор, племінників і племінниць. Похорон відбувся 22-го березня 1984 року на Ветеранському цвинтарі в Бить, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Попович, секр.

ОСИП БРАТАХ, член УНС Відд. 27-го Т-ва „Орлик" в Нюарку, Н.Дж., помер 19-го березня 1984 року на 87-му році життя. Нар. 1897 року в Бучачі, Україна. Членом УНС став 1953 року. Залишив у смутку дружину Пелагію, дочку Іванну Черниченко, синів Романа, Евгена і Богдана з дружинами, внуків і правнуків та дальшу родину. Похорон відбувся 22-го березня 1984 року на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Р. Лапичак, секр.